

Nederland (1848-1914)

- 1p 1 In de Nederlandse Grondwet van 1848 werd het volgende artikel opgenomen: de Koning is onschendbaar.
Wat betekent 'de Koning is onschendbaar' in de praktijk?
- A De koning heeft de bevoegdheid om zelfstandig politieke beslissingen te nemen.
 - B De koning moet aftreden als hij het vertrouwen van het parlement verliest.
 - C De ministers zijn politiek verantwoordelijk voor de uitspraken en het gedrag van de koning.
 - D Het kabinet bepaalt welk personeel de koning voor zijn huishouden mag aannemen.
- 2p 2 In 1874 werd in Nederland een belangrijke wet aangenomen. Het was voortaan verboden om kinderen onder de twaalf jaar in fabrieken te laten werken. Het voorstel voor deze wet was ingediend door een lid van de Tweede Kamer.
→ Onder welke naam is deze wet bekend geworden? En van welk recht maakte het Tweede Kamerlid gebruik toen hij zijn voorstel indiende?
Doe het zo:
naam van de wet: ...
recht van het Tweede Kamerlid: ...
- 1p 3 In 1886-1887 vond een groot onderzoek plaats naar de arbeidsomstandigheden in Nederlandse fabrieken. Tijdens dit onderzoek werden getuigen onder ede gehoord door enkele Kamerleden.
→ Hoe heet het recht waar de Kamerleden gebruik van maakten?
- 1p 4 Wie heeft of hebben het recht om een onderzoek aan te vragen zoals beschreven in de vorige vraag?
- A alleen de Eerste Kamer
 - B alleen de Tweede Kamer
 - C de Eerste Kamer én de Tweede Kamer
 - D het kabinet

- 1p 5 Het onderzoek van 1886-1887 naar arbeidsomstandigheden maakte duidelijk welk groot maatschappelijk probleem er bestond. Dit probleem moest worden opgelost. Eén politieke groep vond dat de overheid zich in het algemeen zo weinig mogelijk met de samenleving moest bemoeien. Maar na de uitslag van dit onderzoek vonden veel aanhangers van deze groep dat de overheid nu wél moest ingrijpen.

Welk maatschappelijk probleem moest worden opgelost? En van welke politieke groep veranderde veel aanhangers van mening?

	probleem	groep
A	kiesrecht	liberalen
B	kiesrecht	socialisten
C	sociale kwestie	liberalen
D	sociale kwestie	socialisten

Gebruik bron 1.

- 1p 6 Noem de naam van de politieke partij die deze zin in het partijprogramma had staan.
- 1p 7 Rond 1900 waren protestanten en rooms-katholieken in Nederland het vaak met elkaar oneens. Toch gingen beide stromingen op politiek gebied steeds meer met elkaar samenwerken.
→ Noem één **politiek** doel dat beide stromingen met de samenwerking wilden bereiken.
- 1p 8 Een beschrijving van een persoon:
Zij was een van de eerste vrouwen in Nederland die zich inzette voor vrouwenkiesrecht. Zij richtte onder andere de Vrije Vrouwen Vereeniging op en werkte samen met Aletta Jacobs in de Vereeniging voor Vrouwenkiesrecht. In 1969 wordt de vrouwenbeweging 'Dolle Mina' naar haar vernoemd.
→ Over wie gaat het in deze beschrijving?

bron 1

Een zin uit het programma van een politieke partij (1894):

Het is ons doel de Nederlandse arbeiders deel te laten nemen aan de internationale strijd voor betere arbeidsomstandigheden.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.